

بررسی رابطه بین ریسک کل و تاب آوری مالی در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار

تهران

علی شاکرمی^a

^a (کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خرم آباد، خرم آباد)

نویسنده مسئول: علی شاکرمی (alishakarami1998@gmail.com)

چکیده:

هدف از انجام این پژوهش، بررسی رابطه بین ریسک و تاب آوری مالی در شرکت های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران است. روش انجام پژوهش بر مبنای هدف از نوع کاربردی، و به لحاظ ماهیت از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در قلمرو زمانی ۵ ساله از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پایان سال ۱۴۰۰ است. به منظور نمونه گیری به شیوه غربالگری استفاده شده است. پس از اعمال حذف سیستماتیک بر اساس محدودیت های فوق الذکر تعداد ۱۳۸ شرکت به عنوان جامعه آماری انتخاب و مورد داده کاوی قرار گرفتند. از روش های آمار توصیفی و آمار استنباطی (با استفاده از نرم افزار Eviews) برای تحلیل داده ها استفاده شد. یافته ها حاکی از تایید فرضیه ها و برازش مناسب مدل پژوهش است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها نشان داد که بین ریسک کل و تاب آوری مالی شرکت ارتباط معناداری وجود دارد. بنابراین شرکت های دارای تاب آوری بالا شرکت هایی هستند که در توسعه اجرای استراتژی های خود پویایی بیشتری دارند و در غلبه بر ریسک های خارجی برای سازمان، بهتر عمل می کنند.

کلمات کلیدی: تاب آوری مالی؛ ریسک؛ ریسک کل؛ بورس اوراق بهادار تهران.

۱. مقدمه

امروزه شرکت ها در شرایطی که با تحولات روز افزون همراه است، باید به اندازه کافی منعطف باشند تا بتوانند هم تهدیدات غیرقابل پیش بینی و فرصت های موجود در آینده نامطمئن را مدیریت کنند و هم منجر به عملکرد بهتر و کاهش ریسک گردند. ریسک عبارت است از احتمال تغییر در مزایا و منافع قابل پیش بینی برای یک اتفاق، تصمیم یا یک حالت در زمان آتی است. مراد از احتمال آن است که نسبت به تغییرات عدم اطمینان وجود دارد. در شرایطی که اطمینان کافی نسبت به تغییرات وجود داشت، تغییرات مطمئن در چارچوب منافع و مزایای قابل پیش بینی پوشش پیدا می کرد. در حالی که عدم امکان پیش بینی ناشی از احتمالی بودن تغییرات، آن را به ریسک حاکم بر منافع و مزایا تبدیل کرده است [1].

واحد های تجاری برای حضور پویا در دنیای رقابتی کسب و کار، نیازمند دستیابی به عملکرد پایدار برای بقا و تامین خواسته های ذینفعان هستند. در این راستا، تاب آوری مالی به عنوان یکی از قابلیت های واحد تجاری، شرکت ها را قادر می سازد تا مزیت رقابتی بدست آورده و موجب بهبود عملکرد در محیط کسب و کار شوند [2].

شواهد غیرمستقیم درباره الگوی تاب آوری مالی وجود دارد که انتظارات مدیران در زمینه تغییرات آتی در فرصت های سرمایه گذاری و ریسک شرکت نقش کلیدی ایفا می کند. تاب آوری مالی به عنوان توانایی شرکت جهت بهره مندی از یک ریسک مثبت (منفی) در مجموعه فرصت های سرمایه گذاری بیان می شود [3]. در تعریفی دیگر، تاب آوری شرکت به معنای توانایی یک شرکت برای پیش بینی، تحمل، انطباق، و بازیابی از شرایط همچون ریسک های اقتصادی است [4]. شرکت های دارای تاب آوری بالا شرکت هایی هستند که در توسعه اجرای استراتژی های خود پویایی بیشتری دارند و در غلبه بر ریسک های خارجی برای سازمان، بهتر عمل می کنند. شرکت هایی که طبیعت کسب و کار آنها تا حد زیادی به صورت اختصاصی، فقط به تعداد کمی از صنایع وابسته است، تاب آوری کمتری دارند، زیرا تنوع پذیری صنعت، محصول، و بازار استراتژی های ایمنی، در پاسخ به ریسک های رکود اقتصادی هستند. برعکس، شرکت هایی که در طیفی از صنایع مختلف فعالیت می کنند تکیه گاه های استراتژیکی دارند که باعث می شود آنها در طی دوره های آشفته، تاب آوری بالاتری داشته